

De Global Aquaculture Alliance

Door Peter G.M. van der Heijden (Internationaal Agrarisch Centrum, Wageningen)

Achtergrond en doelstelling

De snelle uitbreiding van vooral de teelt van garnalen in de afgelopen 20 jaar heeft in een aantal landen behoorlijk wat schadelijke effecten voor het milieu gehad. In Zuidoost en Zuid Azië, en in Centraal en Zuid Amerika zijn aanzienlijke hoeveelheden mangrovebossen gekapt, is water vervuild en kregen dorpen langs de kust te maken met verdwijning van visgronden, afnemen van de visvangsten, verzilting van het grondwater, en vervuiling van oppervlaktewater. Op enkele plaatsen werden zelfs knokploegen ingezet om verzet van de lokale bevolking tegen de aanleg of uitbreiding van garnalenbedrijven te breken. Wanneer na een aantal jaren door ziekte de garnalenproductie stil viel dan waren voor de mensen in de omgeving de druiven wel heel zuur: na alle nadelen was er nu ook geen werk meer in de kwekerijen. Milieuorganisaties en actiegroepen protesteerden en vestigden in de media de aandacht op de negatieve kanten van aquacultuur. Hierdoor kreeg een groeiend deel van het publiek een negatief beeld van de teelt van vis-, schaal- en schelpdieren. Vele mensen uit de sector ergerden zich aan de nadruk op de negatieve aspecten, aan de eenzijdige voorstelling van zaken en aan de onwaarheden die werden verspreid. Als tegenwicht wilde een aantal bedrijven en organisaties juist de positieve kanten van aquacultuur onder de aandacht brengen. Men wilde informatie verspreiden over bedrijven die op verantwoorde manieren aquacultuur beoefenen, en over de waardevolle bijdrage van aquacultuur aan voedselproductie, werkgelegenheid, economie, en betalingsbalans van

een aantal ontwikkelingslanden. Met dit doel nam in mei 1997 een groep bedrijven het initiatief om de Global Aquaculture Alliance (GAA) op te richten. Van deze internationale non-profit organisatie zijn kwekers, verwerkers, handelaren en verkopers van vis, schaal- en schelpdieren en ook toeleverende bedrijven (voer, uitrusting, diensten) lid. Het doel is de bijdrage van milieuvriendelijke vormen van aquacultuur aan de voedselvoorziening te bevorderen. Veel leden zijn bij de teelt van garnalen betrokken, maar de GAA is er zeker ook voor andere teelten. Leden worden geacht te proberen aquacultuur volgens een aantal principes in praktijk te brengen (zie box). Het kantoor is in Saint Louis (Verenigde Staten). President is de heer George Chamberlain. Op menig congres verdedigt hij met verve de goede kanten van de sector en tracht de vele misvattingen over vis- en schaaldierenteelt recht te zetten.

Eigen label

GAA is in 1997 ook een programma gestart om tot praktische normen te komen voor verantwoorde productie van garnalen. Dit is het type teelt waar de meeste leden van GAA mee te maken hebben en waar veel van de kritiek van de milieuorganisaties op gericht was (en nog is). Hier was dus de meeste behoefte aan een gedragscode en een omschrijving van de normen waaraan verantwoorde teelt zou moeten voldoen. Sinds 2002 is er het "Certified Best Aquaculture Practices" label dat op de producten vermeld mag worden van bedrijven die garnalen kweken volgens de opgestelde normen.

Eigen tijdschrift

Behalve de ontwikkeling van een keurmerk voor verantwoorde garnalenteelt geeft GAA ook een tweemaandelijks tijdschrift uit: "Global Aquaculture Advocate". Het is een kleurrijk Engelstalig magazine van 80 à 96 bladzijden per aflevering met vele artikelen, vaak van heel goede kwaliteit, over vele aspecten van vis- en garnalenteelt: gezondheid, vermeerdering, voeding, teelt, regelgeving, verwerking & marketing. Verder is er een rubriek met bespreking van pas verschenen boeken en rapporten, en een rubriek met visteeltnieuwjes van over de hele wereld. Bijna ieder nummer heeft een thema dat extra aandacht krijgt. Het laatste nummer had als thema de zalmteelt. De afleveringen van juni 2000 gingen over Recirculatie systemen en systeemontwerp ("Engi-

neering"). Ook in juni 2001 waren recirculatiesystemen één van de hoofdthema's, en werd o.a. het vernieuwde waterzuiveringsstelsel van palingskwekerij Nijvis te Nijmegen beschreven. Ook het nieuwste nummer (juni 2003) heeft recirculatiesystemen als hoofdthema. Nabestellen van oude nummers is mogelijk. Een abonnement op Global Aquaculture Advocate kost 60 dollar/jaar (studenten 40 dollar). Men kan ook een abonnement op het tijdschrift nemen zonder lid van de GAA te worden.

Het adres van GAA is:

5661 Telegraph Road, Suite 3A

St. Louis MO 63129, USA

Website: <http://www.gaalliance.org>

Met dank aan M.B. van der Meer voor het kritisch doorlezen.

De principes van de Global Aquaculture Alliance voor verantwoorde aquacultuur

Individuele leden en bedrijven:

1. Zullen coördineren en samenwerken met nationale, regionale, en lokale overheden bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid, regulering en procedures die nodig en praktisch zijn voor het bereiken van milieutechnische, economische en sociale duurzaamheid van aquacultuur activiteiten.
2. Zullen alleen die plaatsen voor aquacultuur gebruiken waarvan de eigenschappen in overeenstemming zijn met duurzame productie op de lange termijn met aanvaardbare ecologische effecten, en zullen vooral de onnodige vernieling van mangroven en andere ecologisch belangrijke flora en fauna vermijden.
3. Zullen aquacultuurbedrijven aanleggen en beheren op een manier die waterbronnen spaart, inclusief de ondergrondse zoetwaterreserves.
4. Zullen aquacultuurbedrijven aanleggen en beheren op een manier die de effecten van afvalwater op oppervlakte- en grondwater minimaal maakt en geen afbreuk doet aan de ecologische diversiteit.
5. Zullen streven naar voortdurende verbetering van het gebruik van voer en zullen medicijnen verstandig gebruiken zoals voorgeschreven door de passende regulering en alleen wanneer het volgens gezond verstand en het beste beschikbare wetenschappelijk oordeel nodig is.
6. Zullen alle redelijke maatregelen nemen om een uitbraak van ziekte, en de verspreiding ervan te voorkomen.
7. Zullen alles wat redelijk is doen om te verzekeren dat toegestane introducties van exotische soorten gebeuren op een verantwoorde en aanvaardbare manier, en volgens de meest gepaste regulering.
8. Zullen op het gebied van onderzoek, technologieontwikkeling en onderwijs met anderen in de sector samenwerken om aquacultuur vanuit milieuoogpunt te verbeteren.
9. Zullen ernaar streven om aquacultuur ten goede te laten komen van de lokale economie en het gemeenschapsleven door bij te dragen aan diversificatie van de lokale economie, werkgelegenheid, de belastingen en de infrastructuur, en door kleinschalige visserij, bossen en landbouw te respecteren.
10. Zullen ernaar streven om aquacultuur ten goede te laten komen van de lokale economie en het gemeenschapsleven door bij te dragen aan diversificatie van de lokale economie, werkgelegenheid, de belastingen en de infrastructuur, en door kleinschalige visserij, bossen en landbouw te respecteren.